

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 „

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Épitkezés.

Most, hogy az idő enyhébbre fordult, megindultak az építkezések. Nemcsak a külföldieknek, de az ország különböző helyeiről ide jövő idegeneknek is feltűnik Petrozsény épületeinek összevisszasága. Az uccák iránya, szélessége, azokban az épületek elhelyezése, eddig minden szabály, ellenőrzés nélkül, mindenkinek tetszésére létesült. Az első időkben, az emberek örvendtek ha fedél alá juthattak az éghajlat viszontagságai elől. Egy pár év és tovább állunk, mihelyt jobb, megfelelőbb keresethez jutunk, így gondolkodtak — tehát sem az építető sem a hatóság nem fordított figyelmet a község kialakulására. Az iparvállalatok megtartva az egyenes irányt nagy számú munkásházakat építettek. Most azonban már nincs kétség benne, hogy a befektetett milliók révén, állandó s az ország egyik legnagyobb ipartelepévé fejlődött a Zsilvölgye s így kereskedők, iparosok, vállalkozók sőt a munkások egy nagyszáma is állandó lakóhelyeket épít s ennél fogva Petrozsény, Lupény, Vulkan már is számottevő, a további nagymérvű fejlődés eszközeivel rendelkező nagy községekké alakultak. Kötelessége tehát a hatóságoknak éber figyelemmel őrködni, hogy az építkezések eddig szabálytalansága rendes mederbe tereltesse. Az összes uccák építési vonala még most e tavaszon megállapítandó; a görbe, kis átjáró uccák kiegyenesítendő. A közlekedés könnyítése céljából egyes uccák összekötendő s mert az építési területek már csaknem mind bevannak

építve új, párhuzamos uccák nyitandók, hogy irány jelöltesse az építkezéseknek mivel a hegy oldalokba csak úgy találomra, fecskefészékként odarakott épületek sem a használhatóság sem a szépítés igényeinek meg nem felelnek.

Nagy súlyt kívánunk fektetni a szépészeti követelményekre. Az építészet nem csupán arra való, hogy a testet, hanem arra is, hogy a lelket szolgálja, azt erősítve és gyönyörködtetve. Az az erőszakos tetszelgés, melyet a legnagyobb izléstelenséggel követnek el az ucca sorok házainak külső képén, valósággal ellene tör a finomabb izlés minden értékes követelményének, a kedély melegségének. Örömmel tapasztaljuk, hogy egyes háztulajdonosok már nagyobb gondot fordítanak házuk külső díszítésére is, ép azért kötelessége a hatóságnak oly község rendezési szabályzatot alkotnia, mely helyes programot nyújt a község közegészségi, forgalmi, tűzrendőri, de egyúttal a szépészeti igények kielégítésére is s hogy ezen rendezésbe bele legyen illeszthető a község legközelebbi 25—50 évi fejlődése alatt keletkezendő minden építkezés. Mert csak úgy vethetünk véget azon ötletszerű, máról-holnapra szóló egyes házhelyekre vonatkozó szabályozásnak, mely mellett a mai megállapodásunkhoz a másnap szükséges szomszédos telek célszerű hozzáillesztése és szabályozása a lehetetlenséggel határos. A szépészeti szempontnak az egész rendezési terven érvényesülni kell a részletekig kiterjedőleg u. m.: az uccákon, köztereken, középületeken, iskolák, templomok, községháza, hidak, nyilvános kutak, közvilágítási berendezéseknél a község jövő fejlődését figyelembe véve.

dését figyelembe véve.

Az a kérdés merül fel, hogy miként folytathatnak be a hivatott hatóságok a község házainak könnyen és olcsó módon leendő szépítéséhez. Nézetünk szerint két módon, ugyanis: először az emelendő épületek bemutatott terveinek esztetikai szempontból való megbíráásával. Tudjuk, hogy nehézségbe ütközik, egy építési szabályzatba belefoglalni azt, hogy egy épület mily mérvű, foku szépészeti igényeket elégítsen ki és nehéz precízen megállapítani, hogy jogosan még a legegyszerűbb építménytől is mit lehet követelni; de jogosan igényelhető, hogy a készítenő épületről egy hü terv, egy teljesen áttekinthető kép nyújtassék be, melytől csak is a mű előnyére legyen eltérésnek helye és ha a terv architektonikus szempontból nem jó, úgy a kellő átdolgozás végett visszaadandó. Az uccák és piacterek rendezése, hidak, világító eszközök elhelyezése fásítások s az építési tervek szépészeti szempontból való megvizsgálása tekintetéből, mint már csaknem mindenütt létesült, nálunk is szükséges volna egy szépészeti egyesület szervezése.

Másodszor befolyhatnak a hatóságok a község házainak szépészeti szempontból leendő emeléséhez buzdítás által, hogy a legsikerültebb mű tervezőjét és építetőjét jutalomban részesítsék. Nem akarunk Brüsszel városára hivatkozni hol a város egyik legszebb uccájának, az Anspachról elnevezett egyik legelőkelőbb ucca házainak minél szebbé tétele végett százezer frankos díjak voltak kifizetve a legszebb épületre, melyet felerészben a háztulajdonos felerészben

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Lányoknak való mese.

Irtá: Kata.

Csendet kérek; jól figyeljétek s hallgassátok meg az én kis mesémet. Ismeritek az elvarázsolt királyfi meséjét? Annál is szebbet mondok, figyeljétek tehát.

Tudjátok-e, hogy mi az a szerelem? Hiába okoskodtok — nem tudjátok; de kerekre nyitott, kutató szemetekből látom, hogy szeretnétek tudni. Nos megmagyarázom. Ismertek, tudtok-e valami édesebbet a barackkizes pánknál? ennél jobb, édesebb kerek e világon nincsen. Azaz, hogy még is van egy és éppen ez a szerelem. Mint a pánkó szaga, orrunkat bizsergeti s ha bele nem haraphatunk minden mástól elmegy az étvágyunk; így járnak az emberek a szerelmükkel is előbb utóbb, mind a hányan vannak. Édes kinlódás az bizony. Miért is érdekes megtudni, hogy a szerelem honnan jön és hová lesz? erről kíváncok tehát nektek mesélni. Nem hosszú mese ez, az operencziás tengerig sem szükséges elmenni érte, mivel ha úgy vesszük itt magunk között is megtörténhetett.

Hol volt, hol nem volt. Volt egy ifju — Joskának hívták, de hívhatták volna Andrásnak is. Ez az ifju ismert egy szép leányt, a kinek az ablaka alatt szívesen megállt, hogy beszélgessen egyről-másról (ez a léha ifjuság mindig talál valami beszélgetni való tárgyat). Ősmert azonban a Joska nevű urfi egy másik leányt is és ennek az ablaka alatt is szívesen megszokott állani, hogy köszöntse.

Szeretni bizony nem szerette egyik leány sem Joskát csak a mikor kölcsönösen megtudták, hogy mind a kettőjüknek az ablaka alá eljár udvarolni, akkor kezdtek érdeklődni utána, mert jó barátok voltak. Nem mondhatnám, hogy dédelgették, nem is cizogatták a Joskát, de tudnak a leányok ennél többet a mivel megzavarják az ember fejét: egy tekintet, egy kézszorítás s a mi ifjunk is nemsokára ott volt, hogy nem tudta ide-vagy oda. Maguk tán azt hiszik, hogy a lányok megszerették őt egyszerre, egyforma hévvel, lánggal? Jaj! dehogy higgyék! Nem szerették meg őt, de valakit még jobban megszerettek: önmagukat, meg a szertelen nagy hiúságukat. Róluk jut eszembe a nárczis esete. Ez a nárczis meglátta egyszer magát a patak tükrépben, s úgy beleszeretett e tükröképbe, hogy ezentul mindig nézte és bámulta önmagát míg végre a szíve repedt meg azért a másik énért. De ez régen volt, réges-régen s manapság már nincsenek nárczisok, legalább olyanok nincsenek a kiknek a szíve meghasadna. A maiak inkább a mások szívét repeszítik meg. Joska egy napon égő fejjel lázas szívvel, lába elé borult Böskének, az egyik leánynak, bizonyára annak, kinek szebb volt a tekintete, melegebb a kézszorítása s ott kérte, úgy kérte egy ölelésért, egy esőkért s a leány — megadta neki.

— Engem szeretsz ugy-e, egyedül engem, azt a másikat megveted, utálsz, ugy-e?

— Téged egyedül! — szolt a fiu és a leány szíve repesett, a szerelemtől — nem a diadaltól. Repesett igen a diadaltól, a mit azon a másikon aratott, legelőször annál dicsekedett, hogy legelőször őt tiporja szét.

A szerelmesek boldogságáról, a mi ezután követ-

kezett, nem beszélek. Csak azt mondom el, hogy rövid volt nagyon, alig tartott néhány hónapig és akkor honnan, honnan nem, jött egy poczakos ur, és az ifju, tüzes szemű lányt egyszerűen feleségül vette s a leány hozzáment szívzakadás, felindulás nélkül; pedig Joska ur szép volt, sugár természetű, bátor és tetterős; a poczakos ur pedig már nagyon is öreg és himlőhelyes s a leány még is hozzá ment, bár az ifju is elvette volna, de csak idővel. A másik azonban rögtön elvette s ez a mai leányoknál: rögtön szabadságot jelent; ez az, amit az ifju adni nem tudott s ennek kedvéért feláldozott a leány ifjuságot, szépséget — mindent.

Három hétig siratta az ifju hűtlen kedvesét és akkor végre eszébe jutott a — másik leány. Az édes, a szeretetre méltó, a titkon epedő, aki mikor az ifju őt elhagyta az egyikért maga is forró könnyeket ejtett és egy utolsó találkozást kért. Szép nyári est volt akkor, holdvilágos, virágillatos, a lombok közt enyhe szellők röpködtek.

— Megbánja még ezt maga valamikor — szolt Rózsai, — hogy Böskét választotta. Eszébe fog jutni, hogy valakit elhagyott érte, a ki magát nagyon boldoggá tudta volna tenni.

Joskának megdöbbsz a szíve, mikor látta, hogy a leány szeme könnyekkel telik meg. De már késő volt, nem csókolhatta le e könnyeket.

Most azonban röpülve sietett Rózsához. Új életvágyat érzett szívében s az is eszébe jutott, mily édes lesz a bosszu, ha Böske megtudja, hogy a vetélytársnő nyerte meg szívét, oly kevéssel a csalódás után.

— Ha szeretett valaha, meg fog bocsájtani nekem, szavalt a szép Joska és hangja kellemesen rebegett.

az építő kapott. De meg is látszik az eredmény.

Ha nálunk kicsinyben hasonló képen járnánk el, akkor az eljárás és buzdítás nem lesz meddő és az épületeken az egészséges nemes verseny maradandó nyoma lesz látható.

Az eljárás ez lenne. A község kitűzne két díjat és pedig aként, hogy egy díj jutna a kisebb, olcsóbb épületek tervezője és építtetőjének, hol a rendelkezésre álló kis építési összegből nem áll módjában az építőnek azt oly szépen produkálni, amint kedvezőbb viszonyok mellett képes lett volna. A másik díj nagyobb és költségesebb épületekre szólna. Például a kisebb díj a 25 ezer koronán alóli, a nagyobb díj az azon felüli építkezésekre tüzetné ki. A díj lehetne az építkezési költség 5 esetleg 10%-ja.

Ily buzdítás mellett a községben emelendő épületek állandó és nemes versenyben állának egymással, melylyel egy csapásra véget vetnénk az eddigi szegényes külsejű izléstelenségnek és unalmasságnak.

Ne sajnáljuk az esztetika oltárán áldozni!

Tanítói gyűlés.

Örömmel adunk hírt arról a meglepően szép dologról, hogy Vulkanban, a társulati iskola tantermében 12-én tartotta meg a zsilvölgyi tanítószög köri-gyűlését olyan élénk érdeklődés mellett, a milyen szinte szokatlan volt még a járáskör elnöke előtt is. Huszonegy tanítónő és tanító jött össze ezen a napon, hogy okulva tanulva megbeszéljék az őket érdeklő dolgokat. Örömmel adunk — mondom — erről hírt. Mert mintegy látjuk azt a fejlődő érdeklődést, a mely kell hogy minden tanítót oda vigyen a kollegiális zöld-asztalhoz. Ott láttuk az állami, a társulati tanítókat s jól esett az a közvetlenség, az a kölcsönös becsülés amely itt látható volt. Bészámolunk a gyűlés lefolyásáról. Vass Imre társulati tanító kollegáinak jelenlétében foglalkozott a gyermekekkel mintaszertűen. Úgyes tanító, akinek nemcsak nagy tudása van, de aki mint gyakorlati tanító is kitűnő. Utána Bakó olvasott fel gyönyörűen megírt tanulmányt az alkoholizmusról s az attól való védekezésről. Igaza, nagyon igaza van! Csak egy intenzív neveléssel leszünk képesek a társadalom eme rákfenéjét kiirtani. Felolvasását megéljenezte, amire kiválóan rászolgált. Károlyi társulati tanító a kormány által kiadott u. n. Néptanítók Lapjáról mondotta el észrevételeit s arra a következtetésre jutott, hogy a kormánynak inkább egy, a tanítók szellemi unióját emelni igyekvő lapot kellene inkább szerkeszteni, s azt épen úgy, mint nevezett lapot, ingyen kellene megküldeni a tanítóknak.

Meg kell említenünk, miszerint a gyűlés lefolyása, hogy olyan szép s magas nívón álló volt, az a Fekete

elnök kiváló vezető erejének köszönhető. Körültekintő, mindenki iránt elnéző, kedves ember Fekete, akit ismét megválasztottak kartársai köri elnöknek, mintegy elismerve arratermettségét, kiválóságát. Jegyző Csutak Gáspár, alelnök Vass Imre s pénztáros Bakó Lajos lettek.

Gyűlés után testületileg vonultak ki a tanítók ahhoz az emlékoszlophoz, a mely régi dícsőségünket testesíti meg. Szép beszédet mondott itt Fekete, a kör elnöke s a tanítók egy szívvel, egy lélekkel énekeltek el nemzeti imánkat: „Isten áldd meg a magyart!”

Aztán ebéd volt! A salgótarjáni bányatársulat igazgatósága nevében Huszt mérnök hívta meg a tanítókat barátságos ebédre. Szíves házigazdánkunk öszinte köszönetünket tolmácsoljuk nyilvánosan is. Látjuk, hogy az a társulat, a melynek az élén a minden nemesért lelkesedni tudó Andreics bányatanácsos áll, nemcsak megbecsülni de méltányolni is tudja a tanítói munkát. Fekete elnök poharköszöntőjében kifejezést is adott annak a meggyőződésének, hogy az a kulturmunka, amely ilyen párfogóra talál, meg kell hogy teremje gyümölcsét s éllette Andreics tanácsost, mint a tanítók igaz jóakaróját. Babics Jozefa tanítónő Huszt mérnököt köszöntötte fel. Károlyi tanító a hölgyekért ültette pohárát. Végre Huszt mérnök biztosította a tanítókat a társulat támogatásáról s jólesett hallani szíves szavait. Benne nehéz munkánk egyik méltánylóját tanultuk megismerni.

Ez lenne a tudósítás erről a gyűlésről, amely mindenképen olyan volt, amiből tanulságul a szoros egyesülés szükségességét s a kollegiális fejlesztését kell lezűrniünk. De nem fejezhetjük be azt anélkül, hogy öszinte köszönetet ne mondanánk Andreics bányatanácsosnak azért a szíves készségért, amelylyel nemcsak az iskola termét engedte át a gyűlés megtartására, de meg is vendégtelt bennünket azzal a magyaros szíves-séggel, a melyet már nem egyszer volt alkalmunk tapasztalni. Tudjuk, hogy mit akar ezzel mondani a társulat e nemes oszlopa. De igerünk is munkát, öszinte, eredményes, becsületes munkát, olyant, a melyből közös hazánkra, hegyes vidékünkre, népére előhaladásának megkönnyítése fakad. Szíves házigazdánkunk Huszt mérnöknek is köszönetet mondunk azért a körültekintő figyelmességért, amelylyel igazán elhalmozott bennünket ismételtén.

Tudósító.

Színészet.

Zajtalanul, előzetes híresztelés nélkül vonult be Petrozsénybe Kárpáthy György színtársulata. Folyó hó 7-én este volt a bemutató előadás, mely iránt élénk érdeklődés mutatkozott úgy Petrozsény, mint a közel vidék értelmisége részéről. A bemutatkozás éppen nem elégitette ki a várokozást. Meglátszott, hogy a tagok csak most lettek társulattá szervezve s nem is készültek az előadásra. Ezen felül a darabot is helytelenül választották meg, amenyiben a „Doktor ur” nem régen-sikerült előadásban került itt színre.

Szombaton, f. hó 9-én a „Nebántsvirág”, kedves

lebbvalójának. Ha nem, kész az egyszerű, de könyörtelen ítélet: nem vagyunk intelligens emberek. Hogy az ördög vinné el ezt az intelligenciát! S ha az a lány férjhez megy, akinek a papája, meg különösen a mamája ugyis nagy-lábon élt s amit természetesen ő is megszokott, úgy akar élni a férje házában is még a vagyoni s erkölcsi bukása árán is.

Érthető hát, miért van annyi agglegény? S el-
íthetők ezek a kedves fiúk? Nem! Sőt határozottan igazságuk van. Ha látják, és pedig láthatják, hogy nem képes egy hivatalnok (különösen kishivatalnok) családot eltartani, mert ma már ahhoz kevés az anyagi „intelligencia”, úgy igazságuk van nekik. Sőt becsülendők is a gondolkodás módjukért. Mert miért kell egy fiatal embernek épen csak azért családot alapítani, hogy lássa azoknak a kínos vergődését, vagy talán a nyomorult elpusztulását, a kiket pedig — szeret.

Ma már az agglegények kis társadalma erkölcsi alapon áll. Nem lehet őket kárhóztatni, elítélni. Mert ők is tudják, hogy az a családi élet bizonyos körülmények közt megbecsülhetetlen előnyöket nyújt az embernek. Valjón ki nem látta, milyen jól érzi magát az az agglegény valamelyik feleséges barátja családja körében. Ő is érzi annak a jótékony melegnek a hatását, a mely pedig tőle olyan távol van.

Az agglegényeknek van jogosultsága!

zenéjü operettben mutatkozott be az énekes személyzet szintén szép számu közönség előtt. Az első előadás balsikerének hatása borongott a hallgatóságon s nehezen melegedett fel, míg a czím szerep sikerült alakításáért és kellemes énekeért ismételtén megtapsolta Rónai Sándornét s elismeréssel adózott Coelestin személyesítőjének Kárpáthy-nak is. Pár karénnel szintén elismerést aratott a csekély számu énekkar.

Vasárnap, f. hó 10-én ifj. Bokor József eredeti népszínműve: a „Kurucz-furfang” került színre zsufozt ház előtt. A darab tetszett, a kosztümök és díszletek fogyatékoságától eltekintve itt-ott az összjáték döcögött. Nagyban és egészben az előadás jól ment. Rónainé találóan személyesíté Honát, Kaszkovits jó Kuruczkapitány volt, Kárpáthy a hódító Bogúdy-t találóan alakította, de ruházata sehogys sem illett a szerepéhez. Kalmár René Búzsí-je tetszett; dalait megtapsolták s ujjázták.

Hétfőn, a „Hárompár cipő” énekes bohózat ment telt ház előtt. A Krassói pár ügyes játéka — a cipézés és a neje szerepében — találó alakítás volt. Krassói Józsa s II. szakaszban kedves és szép szobaleány volt, csinos dalait ismételnie kellett közkíváncsún. Kalmár René énekesnője (III. szakasz) jellemző és természetes volt. Rónainé „Léni”-je a IV. szakaszban kedves és jó volt, nemkülömben Krassói Józsa táncosnője is.

Kedden, Pusztai Béla énekes bohózatán: a „Kis baba” című ujdonságon meglehetősen telt ház kaczagott. A színpadi képtelenség ügyesen szőtt bonyodalmait a szereplők diskretné juttatták érvényre. Mezeinél jól alakította Bruknerné szerepét (kár, hogy makacs rekedsége sokat rontott a hatáson). Kalmár René nagyon clemében volt mint dajka. Kállai „Patrontás”-a és Hilley „Czopák”-ja, nemkülömben Rónai „Rettenetes” kapitánya egészen jó volt. Az epizód szerepek interpretálói ellen sem tehető kifogás.

Szerdán a „Bob herceg” vonzott szép számu közönséget a színházba. Az érdekes operette minden szépsége nem jutott érvényre, de a taps és ujjazás arra enged következtetni, hogy az előadás sokaknak tetszett. Tény, hogy Kalmár René temperamentumos „Bob” volt s Rónainé rokonszenves „Annie”. Mindketten szépen énekeltek s jól alakítottak. Kárpáthy „Pomponius” a találóan, kifejezően volt kidomborítva. A „Holló legendája”-val nagy tetszést aratott. A kar gyenge volt, a kosztümök és díszletek szegényesek. (Folytatjuk.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** Két nagy befolyásu és az iskolai ügyek iránt mindig meleg érdeklődést tanúsított egyénnel szaporodott a petrozsényi állami elemi iskola gondnoksága. Mara László vármegyénk főispánja ugyanis gondnoksági tagokká gr. Toldalagi Sámuel plebánost és Kantner János bányakerestári főmérnököt nevezte ki.

— **Jegyzőválasztás.** Petrozsényben a járás főszolgabírája folyó hó 16-án ejtette meg a Héjas József elhalálozásával megüresedett jegyzői állás betöltésére nézve a választást. Öt pályázó közül egyhangulag közfelkiáltással választották meg Zádory Károly helyettes jegyzőt, lapunk nagytehetségű volt szerkesztőjét és megalapítóját. Fogadja legjobb szerencsekívánatunkat.

— **Házasság.** Boskovics Simon kereskedelmi könyvelő Petrozsényben folyó évi május hó 3-án délután 4 órakor tartja egybekelési ünnepélyét Grosz Adolf kedves és szép leányával Terézszel.

— **A petrozsényi ipartestület figyelme.** A múlt évben rendezett ipari és gazdasági kiállítás alkalmából a rendező bizottság Andreics János kir. bányatanácsosnak, mint a kiállítás diszelnökének a rendező bizottság szép keretbe foglalt arckép gyűjteményét adta át emlékül. Az átadás alkalmával küldöttségileg tiszteltek a diszelnöknél, kihez Varjassy István mint a kiállítás titkára intézett emelkedett üdvözlő beszédet s a szívélyes válasz után köszönettel elfogadta Andreics János mint diszelnök a nagy méretű remek arckép gyűjteményt, mely minden tekintetben díszére válik Jóánovits János petrozsényi fényképészének. Ez alkalommal megemlítjük, hogy Stenárd Albert előnyösen ismert fényképész ismét állandóan letelepült Petrozsényben s Jóánovicssal közös fényképészeti műintézetet tartanak fenn, tetemesen megnagyobbítva a jó hírnévnek s megérdemelt pártolásnak örvendő fényvirdát.

— **Az állami alkalmazottak kellemetlensége a Zsilvölgyében.** Van a hónapnak egy napja, a mikor az „államiak” méhrajként rohanják meg járandóságaik fel-

— Mit akar? kérdé Rózsai csodálkozó hangon.

Egykor könyezni láttam magát Rózsika. E könyek szívemet megégették. Tévelygő voltam eddig, most megtérek és térdeimen kérem szerelmét.

— Maga tisztára megbolondult! — kiáltott fel Rózsai oly hideg nyugalommal, hogy a fiu megdermedt tőle. Jegyezze meg magának kedves barátom, hogy mi nők néha elhitejtjük magunkkal, hogy szeretünk, sőt könyezni is tudunk, de sohasem olyan férfiert, a kinek máshelyt kiadták az utat. Mi azt szeretjük, a ki másnak is kell; a ki senkinek sem kell — az nekem sem kell. Ilyen a szerelem, a lányok szerelme!

Megértette?

Agglegények.

Irla: Styx.

(Folyt.)

Társadalmi uton, közigazgatási uton, politikai életünkben olyan jelenségeket látunk, amely megdöbbentő s azt idézi elő, hogy a fiatal hivatalnok, vagy kereskedő nem mer családot alapítani. Ha ezelőtt az agglegények kasztja nem volt meg, érthető. Nem volt az az örült luxus a melylyel meg kell birkozni a kishivatalnoknak, kiskereskedőnek épen úgy, mint a fel-

vétele czéljából a vulkáni m. kir. vámhivatalt. S' habár ahoz, hogy ez máskint nem fog lenni — a míg csak ez a m. kir. hivatal fenáll — elég ideje volt hozzászokni a jelenlegi hivatalfőnököknek, — még mindig fordulnak elő esetek, hogy az oda zárandókok, mert még nem érkezett meg az „ellátmány“, leforrázott kedélyhangulatban fizetés nélkül kell visszabandukolniok otthonjukba, a hol a „kontósok“, a hitelezők már várják. Ha t. hivatalfőnök urnak szerencséje lenne, vagy egyszer hasonló sorsra jutni, tudom Isten eszébe jutna, hogy a hónapnak 30 napja van s a drágalatos „ellátmány“ kérését nem jó az utolsó napokra hagyni, mikor már a gyertya körmére égett az embernek. Még egyet tisztelt város ur. Annyi szíveséget meglehetne, hogy a kifizetésnél a vidékről jövőket a helybeliekkel szemben előnyben részesítse, hogy ne legyenek kénytelenek a vonatot lekésni, vagy ha ott nem akarnak egész napot át maradni, gyalog haza kutyagolni. X.

— **Táncztanfolyam Petrozsényben** Neumann Miklós budapesti okl. táncztanár Petrozsényben a Wagner szálloda nagytermében 5 heti időtartamra terjedő táncztanfolyamot nyitott. Előnyösen ismeri intelligens közönségünk Neumann Márkus urat s így méltán nyilvánul bizalom és érdeklődés iránta, kit legjobb meggyőződéssel ajánlunk az érdeklődők figyelmébe.

— **A felrobbant puskapornak** már van halottja. A husvéti ünnepekkor az egymást követő ágyúzás ideje alatt a puskapornos zacskot, hogy kéznél legyen, a könnyen gondolkozók rendesen a mozsárágyuk közelében szokták tartani. Így tett Petrozsényben Szuszán János bányász is; nem gondolt arra, hogy mily nagy veszély fenyegeti őtet és környezetet, még nyitva is hagyta töltés után a földön heverő zacskot. Nemtörődömségének azonban szomorú következménye lett. Az egyik lövés szikrát röpített a nyitott zacskoba, melynek tartalma egy pillanat alatt lángokba törve ki iszonyu pusztítást okozott a közelben levők között. Hárman eszméletlenül összeestek, a többiek pedig kisebb sérülésekkel menekültek a szerencsétlenség színhelyéről. Szuszán János 63 éves bányász, ennek Sándor nevű 14 éves fia és Slézer Adolf 20 éves bányamunkás szenvedték a legsúlyosabb sérüléseket. Szuszán 14-én éjjel leírhatatlan kínok között már kiszívedett; a többiek életben maradásához nem nagy a remény.

— **Az éjjeli csendzavargások** megszüntetése, a csendzavarók könnyebb lehűthetése szóval a közbiztonság szempontjából Petrozsény nagyközség elöljárósága újabb üdvös intézkedéseket léptetett életbe. Az éjjeli őrséget megkeltőztette s minden ór mellé órvezetőül egy rendőrt osztott be. Varjassy István első jegyző indítványára, ki rövid működése óta is megdönthetetlenül beigazolta, hogy nagyközségünk minden rendi lakosságának érdekeit lelken viseli — a községi elöljáróság tagjai sorrendben minden éjjel, estétől reggelig ellenőrző szolgálatot tesznek állandóan szemmel kísérve, hogy az éjjeli őrség eleget tesz-e megbízatásának. Azok a hébe hóba előforduló éjjeli sipolgatások tehát nem a csendzavarók lármája, hanem az ellenőrző közege jelzése, melylyel az éjjeli őrséget jelentkezésre hívja.

— **Haladunk a korrall.** Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjéhez lugas-szőlőket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnák. Hát ez nem is csoda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, a hol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas-szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom csemege szőlőkkel, minden évben terem a legcsekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott „Szőlőlugast ültessünk“ című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fénynyomatú árjegyzékek mindenkinek, ki ezimét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

— **Nagy építkezések Vulkanban.** Ez a község napról napra futólépésben halad. Alig vette meg a Rotterfele bányát az új Felső-Zsilvölgyi bányatársulat már is nagy, de szükséges építkezésekhez fog. Épít egy hatalmas főfelügyelői lakot, teljesen újjá alakítja a Vulkanból Krivádia felé vezető utat, a Károlyusz Gerbertfele külfejtéstől a Krivádia völgyében Benzin mozdony vasutat létesít, — a tifusz járvány fellépésének megakadályozása, terjedése esetleg végleges megszüntetése czéljából több ponton mély kutatást ását

s ha ez az egészségügyi szempontból oly fontos terv így nem vezetne eredményre, épít külön vízvezetékeket a melyek a havasi források vizét vezetné le a bányatelepi lakok vizszükségletének fedezésére.

— **A Sárossy József-féle** disz- és bádógos üzlet, valamint a temetkezési vállalat áthelyezésére és új berendezésére vonatkozó mai hirdetést t. olvasóközönségünknek e helyen is figyelmébe ajánljuk.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

Főmunkatárs: **Fekete József.**

1484—904.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLN. t. cz. 36. §. a) pontja értelmében felhívjuk Petrozsény nagyközség közönségét, hogy az 1903-ik évre való érvénnyel kivetett és immár főkönyvíleg előírt adónemeknek adókönyvecskéjébe előíratása végett a községi elöljáróságnál f. április hó 7-én kezdődőleg 8 nap alatt annál is inkább jelentkezzen, mert az 1903. évi adóelőíratásának elmulasztása esetén, a mulasztó fél 2—10 koronáig terjedő pénzbírsággal lesz sújtandó.

Petrozsény, 1904. április 7.

Elöljáróság.

Egy amerikai gyorsfőző

és

egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmazott raktáromból világhírű s kiválóságunkért általánosan kedvelt **mexikói ezüst-áruimat** és pedig:

6 drb.	mexikói ezüst asztali kés,
6 „	„ „ „ evővillát,
6 „	„ „ „ evőkanalat,
12 „	„ „ „ kávékanalat,
6 „	kiváló desszertkést,
6 „	„ „ desszertvillát,
1 „	mexikói ezüst levesmerítő kanalat,
1 „	„ „ „ tejmerítőt,
2 „	eleg. szalon asztali gyertyatartót.

46 drb. összesen 6 frt. 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12½ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságát és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalalak. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3. sz.

6—12

WEISZ TESTVÉREK, PETROZSENY.

CSAK MÉG RÖVID IDEIG RENDKIVÜLI ALKALMI VÉTEL!

Vb. Szüszer és társa csődtömege

kézmű-, divat- és rövidárukat, u. m.:

kelmék, selymek, batisztok, **női** fehérneműek, gallérok, kötények, cipők, kalapok, fűzők, függönyök, asztalkészletek, szőnyegek; továbbá **férfi** kalapok, ernyők, cipők, harisnyák, fehérneműek, nyakkendők, keztyűk, sétatálcák, valamint paplanok, **gyermek-, fiu- és leány-** ruhák s egyéb árak dús választékban

az eddigi áraknál még tetemesen olcsóbban fognak ugyanazon helyiségben: a Kossuth Lajos-utczában, az új Ullmann-féle házban eladatni.

Egyben tisztelettel van szerencsénk tudatni, árúinkat főüzletünkben is dús választékban szintén rendkívül jutányosan árusítjuk el.

Tisztelettel

Weisz Testvérek.

SZŐLŐLUGAS T

ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskátly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felvehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím:

Érmelégi első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya,
11-20 u. p. Székelyhid.

Dupla villanydelejes

kereszt

vagy

csillag

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lelegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmimsem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; megvagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,

idült betegségeknek alkalmazandó

A kis készülék ára 4 korona,

könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárúsítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3 sz.

6-12

A SZÁSZVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR
Részvénytársaság

elfogad betéteket tisztán 4-5% kamatláb mellett s fizeti a tőke-kamatadót,

Előlegez értékpapírokra (sorsjegyekre, részvényekre stb.) a törzsi árfolyam, illetőleg a névérték 80%-áig.

Kölesönöz 3-4 havi lejáratu váltóra 6% kamat és 1% illeték mellett minden más ráfizetés nélkül.

Jelzálogkölesont ad óvadékokmány vagy adóselelvalapján.

Nyílt hitelt nyújt kedvező feltételek mellett s az engedélyezett összegek részletei bármikor fölvehető.

Visszleszámitól idegen és saját váltókat gazdák, iparosok, kereskedők és vállalkozók részére.

Minden tudakozódásra azonnal kimerítő felvilágosítást nyújt

a Szászvárosi Takarékpénztár R.-T.

1-3

Kiváló szerencse Töröknél!
Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánk a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereiménynél többet fizettünk nágyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereiményt és pedig:

a 605.000	koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre,	a 80.000	koronás főnyereiményt a 83061 sz. sors-re
a 100.000	koronás főnyereiményt a 74366 sz. sorsj.-re	a 70.000	" " a 81161 " "
a 100.000	" " az 52528 " "	a 70.000	" " az 5498 " "
a 100.000	" " a 94780 " "	a 60.000	" " az 51613 " "
a 90.000	" " a 109780 " "	a 60.000	" " a 76347 " "
a 90.000	" " a 83610 " "	a 50.000	" " a 4036 " "
a 90.000	" " a 92787 " "		

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereiményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55,000 pénznyereimény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyereimény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyereimény 400.000,

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyereimény és jutalom 14,459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 v. kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 v. kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi április hó 24-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}
BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút II/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevel levágando.

Kérek részemre

tervezettel együtt küldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA} bankháza Budapest.

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

Az összeget korona összegben) utánvételezni kérem
) postautalvánnyal küldöm.
) mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.)) A nem tetsző törölendő

Pontos cím:

Üzletáthelyezés.

Midőn nagyrabecsült megrendelém és vevőimnek becses tudomására van szerencsém hozni, hogy egy épület és dísz-bádogos üzletemet, valamint a tulajdonomat képező „Petrozsényi első temetkezési vállalat” — ot egy lakásomat és műhelyemet áthelyeztem Ullmann Lipót urnak Kosuth Lajos utcán (főút) levő épületébe — egyben legyen szabad e helyen azt is jelezni, hogy mindkét nagyszabású üzletemet anyagi áldozatot nem kímélve, nagy tőkebefektetés árán berendeztem úgy, hogy elvállalhatok az építkezés és a díszbádogos szakmába vágó bármily nagyméretű munkálatot a legmagasabb igényeknek megfelelőleg felelősség és jótállás mellett a legutányosabb áron; ugyanígy bővítettem ki temetke-

zési vállalatomat oly nagy arányban, hogy képes vagyok bármely perczen ellátni és elvégezni a leggyorsabbtól kezdve a legfényesebb temetést.

Üzletem minden nap este 9 óráig nyitva van és rendelkezésre áll.

A n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva magamat vagyok tisztelettel

Sároossy József.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere-szappant

rózsa, lilomtejt, orgona, ibolya, rezed, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII. ker., Bezerédy-utca 3 szám.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.